

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU TELEWIZJI POLSKIEJ S.A. TVP1

NADANEGO W OKRESIE 10-16 LUTEGO 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

CZĘŚĆ II – PUNKT D: OPISOWA OCENA JAKOŚCI
ANALIZOWANEGO PROGRAMU

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017

Spis treści

Zakres i metodologia badania	2
Zakres	2
Metoda.....	2
Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni.....	6
Badana próba	13
Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych	14
Opisowa ocena jakości programu	16
Walory i mocne strony	16
Niedostatki i słabe strony	17
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	18
Audycje informacyjne.....	18
Analiza badanych audycji	18
Audycje publicystyczne	28
Analiza badanych audycji	28

Zakres i metodologia badania

Zakres

Badanie objęło zawartość programu Telewizji Polskiej S.A. Program TVP1 nadanego w okresie od 10 do 16 lutego 2017 roku, a więc tygodniową próbę programu. Celem badania było dokonanie oceny jakości oferty programowej oraz sposobu realizowania planów programowych na rok 2017 uzgodnionych z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ocenie jakościowej zostały poddane także wyemitowane w badanym okresie audycje informacyjne i publicystyczne, w szczególności realizacja przez nadawcę wymagań wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) tj. zachowanie pluralizmu, bezstronności, wyważenia i niezależności.

Badana próba obejmowała łącznie 168 godzin nagranych programu.

Metoda

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do umowy (rozdział II, p. II) raporty z analizy mają zawierać cztery części:

- Strukturę gatunkową programu (Część A)

Opis zawartości programu (Część B)

- Opisową ocenę realizacji planów programowych (Część C)
- Opisową ocenę jakości analizowanego programu (Część D).

Raport został podzielony na dwie części: część I zawiera A, B i C, część II – D.

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak

charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczania lub mierzenia.

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., *Zeszyty Prasoznawcze*, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, *Zeszyty Prasoznawcze*, nr ¾, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, *Zeszyty Prasoznawcze*, nr 3/4, Kraków 1996.

Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba przekazów w jednym wydaniu;
Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);
Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;

Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele

zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 0=else	2
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1

e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznaczej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;	2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu	0,5
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);	2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w	2

	tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych	
k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;	2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielenie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchylenie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa	2
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)	2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	1,5
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróżnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);	2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone	1,5
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;	2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości	1,5
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);	1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością	2

f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;	1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron	2
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;	2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1= zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0=nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;	2
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1=dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0=nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)	2=bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1=nieliczne błędy językowe; 0=błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa	1,5
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping).	2=opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1=nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0=brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji	1,5

Czynnik ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny		
k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.	2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1=obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie nadawcy	1

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji.

Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do 80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zleceńodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobną, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy programu, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Analizie jakościowej poddano wszystkie audycje informacyjne (we wszystkich dniach, z uwzględnieniem specyfiki dni powszednich i dni weekendowych), czyli: *Wiadomości 8.00*, *Wiadomości 12.00*, *Wiadomości*

15.00, *Wiadomości* 19.30, *Teleexpress*, *Agrobiznes*, *Między ziemią a niebem* – magazyn religijny, *Miniaudycja – Dzień w Twoim Regionie*) oraz wszystkie audycje publicystyczne zakwalifikowane w planie programowym do pierwszej podkategorii: „publicystyka krajowa i międzynarodowa: polityczna, ekonomiczno-gospodarcza, społeczna” (z uwzględnieniem zarówno audycji cyklicznych, jak i pojedynczych w programie tygodniowym, mających charakter wywiadu z zaproszonym gościem, dyskusji z udziałem większej liczby osób, a także zrealizowanych w formie magazynu studyjno - reportażowego) czyli: *Kwadrans polityczny*, *Sprawa dla reportera*, *Magazyn śledczy Anity Gargas*, *Chodzi o pieniądze* – magazyn ekonomiczny Jacka Łęskiego, *Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie* – magazyn studyjno-reporterski, *Tydzień* – magazyn dla rolników i *Naszaarmia.pl* – magazyn wojskowy.

Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.

Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).

Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.

Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).

Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).

Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).

Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).

Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).

Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.

Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).

Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).

Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.

Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).

Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i dopowiedzeń, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).

Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).

Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).

Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).

Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

- Audycje zróżnicowane gatunkowo.
- Interesujące i wartościowe filmy dokumentalne i serie dokumentalne (*Natura w Jedyńce, BBC w Jedyńce, Historia w Jedyńce, Nasz świat w Jedyńce, Notacje, Errata do biografii, Młodzi lekarze*).
- Obecność poniedziałkowego teatru telewizji.
- Audycje dla dzieci i młodzieży dobrze przygotowane i kompetentnie poprowadzone.
- Ciekawe audycje edukacyjne (*Zakočaj się w Polsce – magazyn podróżniczo-edukacyjny, Słownik polsko@polski - talk-show prof. Jana Miodka, Po prostu zdrowie - magazyn informacyjno-edukacyjny, Moda na rodzinę - audycja studyjno-reporterska*).
- Audycje edukacyjne zawierające konkretne porady i propozycje rozwiązywania problemów.

- Profesjonalnie prowadzone audycje publicystyczne, w przejrzysty sposób przedstawiają omawiane zagadnienia.
- Wysoki współczynnik obiektywizmu audycji publicystycznych.
- Różnorodność tematyczna audycji publicystycznych (audycje polityczno-społeczne, gospodarcze, rolnicze, religijne – *Sekrety mnichów* oraz cykl o seniorach dla seniorów – *Zatrzymaj chwilę*).
- Dobry dobór ekspertów do audycji edukacyjnych i publicystycznych.
- Obecność popularnych i lubianych przez widzów seriali polskich – *Ojciec Mateusz* i *Klan*.
- Dynamiczne i kompetentnie prowadzone audycje sportowe oraz transmisje z ważnych wydarzeń sportowych – Puchar Świata w skokach narciarskich oraz mecz piłkarski Ligi Europy.
- Możliwość obejrzenia audycji w Internecie

Niedostatki i słabe strony

- Uboga i mało oryginalna oferta filmów fabularnych. Mało filmów premierowych. Powtórki filmów z lat poprzednich.
- Ambitniejsze filmy fabularne, podobnie jak część filmów dokumentalnych emitowana była tuż przed godz. 24.00 lub w nocy.
- Za dużo seriali telewizyjnych produkcji tureckiej (aż 5).
- Za mała oferta audycji dla dzieci i młodzieży (Tylko: *Jak to działa* – popularnonaukowa audycja edukacyjna i *Ziarno* – edukacyjna audycja katolicka).
- Mało zróżnicowana oferta programowa w kategorii Rozrywka. Opiera się przede wszystkim na zagranicznych serialach licencyjnych. Tylko jedna inna audycja o charakterze rozrywkowym – *Jaka to melodia*.
- Audycje informacyjne mocno upolitycznione.
- W audycjach informacyjnych często łamana jest zasada oddzielania informacji od komentarza.

- Prowadzący audycje informacyjne używają słów i wyrażeń nacechowanych emocjonalnie.
- W audycjach informacyjnych miażdżąca przewaga jednej opcji politycznej – partii rządzącej PiS.

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne

UWAGI OGÓLNE:

Nadawca zrealizował w badanym tygodniu wszystkie audycje informacyjne przewidziane w planie programowym.

Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji informacyjnych to 75,76% - wynik znacznie obniżony. Na obniżenie średniej miały wpływ przede wszystkim cząstkowe oceny *Wiadomości*. W *Wiadomościach* łamana jest zasada oddzielania informacji od komentarza. Dobór i ranga informacji, sposób ich przedstawiania, zróżnicowanie pod względem geograficznym, tematycznym oraz zróżnicowanie pod względem opcji politycznej naruszają zasady pluralizmu i wyważenia. W *Wiadomościach* i *Teleexpressie* dominuje strona rządowa (PiS). Wśród audycji informacyjnych *Teleexpress* wyróżnia się jednak pozytywnie przede wszystkim ze względu na dużą liczbę informacji, ich różnorodność oraz neutralny i poprawny język prowadzących. Bardzo dobrze zrealizowaną i prowadzoną audycją informacyjną jest *Między ziemią a niebem*.

Analiza badanych audycji

TELEEXPRESS

UWAGI OGÓLNE:

Oglądając audycję w badanym tygodniu można odnieść wrażenie, że Polska to kraj monopartyjny. Tylko dwa razy pojawiły się setki

(kilkusekundowe) przedstawiciele opozycji (Grzegorz Schetyna PO i Ewa Kopacz PO). W jednym z przekazów pokazano KOD, ale wyłącznie w kontekście negatywnym i sensacyjnym (fałszowanie faktur przez lidera oraz skarbnika KOD). W tym samym czasie mieliśmy rozmowy z premier Beatą Szydło, Jarosławem Kaczyńskim, ministrem Mateuszem Morawieckim, minister Anną Zalewską, minister Elżbietą Rafalską, rzecznikiem rządu Rafałem Bochenkiem, rzeczniczką PiS Beatą Mazurek. Ponadto w wielu przekazach pojawiły się informacje o ustawach, planowanych reformach oraz wizytach zagranicznych członków rządu.

Uśredniony poziom obiektywizmu dla Teleexpressu to 79,48%.

Walory i mocne strony:

- Informacje zróżnicowane geograficzne (newsy z kraju, z regionu i ze świata) oraz tematyczne (informacje polityczne, gospodarcze, kulturalne, sportowe, naukowych – sukcesy polskich naukowców, lekarzy oraz informacje o charakterze ciekawostek).
- Zachowane proporcje w doborze tematów krajowych, światowych i regionalnych.
- Informacje aktualne oraz kontynuacje tematów, w których zdarzyło się coś nowego.
- Zdecydowana przewaga informacji własnych (duża liczba korespondentów krajowych i regionalnych).
- Bardzo dobre tempo i konstrukcja audycji (obecność stałych elementów takich jak: Telehit, sport i ciekawostka na końcu).
- Forszpan obecny i prawidłowy.
- Bardzo duża liczba newsów.
- Przekazy krótkie / relacje reporterskie z setkami (średnia długość 00:00:32).
- Wprowadzenie prowadzącego oraz tekst lektorski jasny i zrozumiały.
- Prowadzący oraz lektor zachowują neutralność wobec czytanych treści.

- Mimika twarzy prowadzących naturalna. Jednolita tonacja głosu. Dobra dykcja.
- Informacja oddzielana od komentarza. Chociaż zdarzają się jedno, dwuzdaniowe komentarze prowadzących.
- Jakość techniczna przekazów na dobrym poziomie.
- Oprawa graficzna i wizualna audycji bez zarzutu.

Niedostatki i słabe strony:

- Krótkie relacje reporterskie wpływają na powierzchowność informacji.
- Miażdżąca przewaga jednej opcji politycznej – partii rządzącej (PiS).
- Nie zawsze właściwy dobór „jedynek”. W badanym tygodniu aż 5 razy uznano za najważniejszą informację wypadek premier Beaty Szydło i jej pobyt w szpitalu, nawet wtedy, gdy nic nowego i istotnego w sprawie się nie wydarzyło.
- W czytanych przez prowadzących oraz lektora tekstach pojawiają się słowa i wyrażenia nacechowane.
- Dużym uchybieniem jest brak podawania autorów oraz źródeł materiałów zagranicznych. W badanym tygodniu zaledwie w 9 na 30 przypadkach podano autora materiału lub wskazano źródło (strona internetowa, archiwum).
-

WIADOMOŚCI 8.00

Wystarczająca liczba przekazów w wydaniu (6, 7). Informacje z kraju i ze świata. Brak informacji z regionów. Przewaga jednej opcji politycznej (PiS). Informacje oddzielone od komentarzy. W części materiałów zagranicznych nie wskazano źródła informacji. Jakość techniczna przekazów na wystarczającym poziomie. Brak autorów niektórych newsów i źródeł. Obecność tylko jednej opcji politycznej. Język prosty i zrozumiały. Poziom mglistości w normie. **Uśredniony poziom obiektywizmu znacznie obniżony – 67,95%.**

WIADOMOŚCI 12.00

Informacje z kraju i ze świata. Brak informacji z regionów. Obecność tylko jednej opcji politycznej (PiS). Informacje oddzielone od komentarzy. W części materiałów zagranicznych nie wskazano źródła informacji. Proporcje w doborze tematów krajowych i światowych zrównoważone. **Uśredniony poziom obiektywizmu obniżony– 70,08%.**

WIADOMOŚCI 15.00

Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na geografie (kraj i świat, brak regionu). Obecna tylko jedna opcja polityczna (strona rządowa). Informacje oddzielone od komentarzy. W materiałach zagranicznych nie wskazano źródła zdjęć.

Choć nie ma wyroku sądu (dopiero zarzuty prokuratorskie) kierowcę seicento nazywa się „sprawcą wypadku”. Belka do informacji nr 1 brzmi: „List premier do sprawcy wypadku”. W części newsów brak autora. **Uśredniony poziom obiektywizmu nieco obniżony– 76,15%.**

WIADOMOŚCI 19.30 (wydanie główne)

Walory i mocne strony:

- Aktualne informacje z kraju i ze świata.
- Informacje polityczne, gospodarcze, sportowe, naukowe i kulturalne.
- Zdecydowana większość materiałów własnych, w tym własne korespondencje zagraniczne.
- Źródła informacji szerokie (duża liczba korespondentów w terenie, oraz za granicą, informacje z portali oraz mediów społecznościowych).
- Różne źródła inspiracji wiadomości.
- Wprowadzenie prowadzącego jasne i zrozumiałe.
- Forszpan obecny i poprawny.

- Tempo audycji dobre, chociaż zdarzają się za bardzo wydłużone newsy.
- Dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia audycji zachowana.
- Liczba newsów wystarczająca.
- Większość relacji reporterskich z setkami. Wykorzystywanie materiałów archiwalnych, nagrań obcych z podaniem źródła, cytatów, nagrań audio i innych.
- Język poprawny i poziom przystępności przekazów w normie.
- Prowadzący zachowują neutralność wobec czytanych treści. Jednolita tonacja głosu oraz umiarkowana mimika twarzy prowadzących, chociaż Michał Adamczyk od czasu do czasu za mocno akcentuje niektóre słowa (szczególnie w tych materiałach, które krytykują opozycję).
- Jakość techniczna całej audycji, w tym materiałów reporterskich jest na wystarczającym poziomie.
- Oprawa graficzna i wizualna audycji atrakcyjna. Często wykorzystywano grafiki multimedialne.

Niedostatki i słabe strony:

- Zbyt duża liczba informacji politycznych.
- Za mało informacji z regionów.
- Selekcja informacji oraz kolejność ich nadawania budzi spore wątpliwości.
- Informacje polityczne i gospodarcze zbyt jednostronne. Brak podejścia krytycznego do prezentowanych treści.
- Brak pluralizmu i bezstronności. W badanym tygodniu w przekazach dominowała jedna opcja polityczna – partia rządząca (PiS). Przedstawiciele rządu oraz posłowie PiS obecni w setkach, wypowiedziach oraz cytatach (grafiki) i obrazie.
- Obecność materiałów o charakterze propagandowym – wychwalających sukcesy rządu (propaganda sukcesu).

- Przewaga setek i wypowiedzi dziennikarzy oraz publicystów kojarzonych z opcją rządzącą czy prawicą („wSieci”, wpolityce.pl, Gazeta Polska Codziennie).
- Łamanie zasady oddzielania informacji od komentarzy i opinii. Komentarze i oceny były zawarte zarówno w zapowiedziach czytanych przez prowadzących, jak i offach / tekście czytany przez lektora w trakcie relacji filmowej. Niektóre materiały w całości można zakwalifikować, jako felietony filmowe (publicystyka).
- Ostatni punkt audycji – *Gość Wiadomości* ma charakter publicystyczny. Rozmówcy pytani są o opinie, interpretacje faktów i komentowanie wypowiedzi innych osób.
- W *Gościu Wiadomości* niezachowana równowaga w udziale przedstawicieli partii politycznych. W badanym tygodniu 7 razy obecny był przedstawiciel strony rządzącej i tylko 3 razy opozycji (2 razy przedstawicie Kukiz’15 i raz PO).
- Nadmiernie wydłużone niektóre informacje. 12 lutego 2017 nadano aż 3 materiały poświęcone wypadkowi premier Beaty Szydło (2, 3, 4 oraz *Gość Wiadomości*), których łączny czas wyniósł aż 00:13:14. To niemal połowa całej audycji.
- W tekstach prowadzących często pojawiają się zwroty nacechowane emocjonalnie oraz sformułowania oceniające (np.: „ludzie bez ludzkich odruchów”, „fala chamstwa i nienawiści”, „barbarzyński”, „totalna”, „totalnie zlekceważyły”, „za wszelką cenę”, „obnażył”, „kompromitujący”, „wyjątkowo bolesne”, „gorzka refleksja”, „groteskowa aktywność”, „drwiny z państwa”, „budzi niesmak”, „skandaliczny”, „szokujący”, „niewybredne”, „drwili z wypadku”).
- Niektóre zapowiedzi materiałów w całości mają charakter nacechowany emocjonalnie – np.: „Zomowcy powrócili ku ucieście działaczy KOD”, „Ludzie bez ludzkich odruchów. Prześmiewcze komentarze w mediach społecznościowych dziennikarzy i polityków po wypadku premier” lub sugerujący – „Niewiarygodny świadek wypadku z udziałem premier”.

- Brak rzetelnej i pełnej informacji na temat planowanych reform. W badanym tygodniu kilka razy pojawiły się materiały o sędziach przyłapanych na kradzieżach w sklepie, które kończyły się informacją o planowanej reformie sądownictwa. Nie wytłumaczono jednak, na czym ta reforma ma polegać i jakie są jej założenia.
- Błędy konstrukcyjne w relacjach reporterskich. Zbyt dużo wątków pobocznych, przez co zaburzona jest jasność przekazu.

Uśredniony poziom obiektywizmu obniżony – 70,33%.

MIĘDZY NIEBEM A ZIEMIĄ

Informacje z życia Kościoła i wiernych, a także informacje kulturalne. Zróżnicowany dobór tematów.

Audycja kierowana jest do wiernych, ale informacje, które się w niej pojawiają mogą zainteresować każdego, także osoby niewierzące. Proporcje w doborze tematów krajowych, regionalnych i światowych zachowane. Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym modułom/częściom audycji. Audycja zbudowana jest z wielu elementów: skrót informacji, reportaże, rozmowy w studiu z gośćmi oraz modlitwy Anioł Pański. Ma charakter informacyjno-publicystyczny, chociaż w planie programowych zapisano ją w kategorii Informacja. Informacje oddzielone od komentarzy. Komentarze pojawiają się w reportażach oraz podczas rozmów z gośćmi, co wynika z charakteru audycji. **Uśredniony poziom obiektywizmu na wysokim poziomie – 89,74%.**

AGROBIZNES

Duża liczba przekazów w wydaniu. Zróżnicowany dobór tematów informacji ze względu na geografę. Obecna tylko jedna opcja polityczna (przedstawiciele rządu). Proporcje w doborze tematów krajowych, regionalnych i światowych zachowane. Profesjonalne i kulturalne prowadzenie audycji. **Uśredniony poziom obiektywizmu – 84,62%.**

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Teleexpress	Informacja	79,48%
Wiadomości 8.00	Informacja	67,95%
Wiadomości 12.00	Informacja	70,08%
Wiadomości 15.00	Informacja	76,15%
Wiadomości (wydanie główne)	Informacja	70,33%
Między ziemią a niebem	Informacja	89,74%
Agrobiznes	Informacja	84,62%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Beata Chmielowska-Olech	Informacja	Teleexpress	80,56%
Rafał Patyra	Informacja	Teleexpress	73,08%
Michał Adamczyk	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	69,66%
Danuta Holecka	Informacja	Wiadomości (wydanie główne)	74,36%

Antoni Trzmiel	Informacja	Wiadomości (wydania przedpołudniowe)	69,23%
Agnieszka Górniakowska	Informacja	Wiadomości (wydania przedpołudniowe)	76,92%
Paulina Guzik	Informacja	Między niebem a ziemią	89,74%
Małgorzata Motecho- Pastuszko	Informacja	Agrobiznes	84,62%
Bogdan Sawicki	Informacja	Agrobiznes	84,62%

Beata Chmielowska-Olech: Profesjonalne prowadzenie audycji. Jednolita tonacja głosu, dobre i szybkie tempo przekazu. Prowadząca zachowuje neutralność wobec zapowiadanych wiadomości. Uśmiecha się, gdy zapowiada informacje zabawne, dowcipne, co jest uzasadnione i nie razi. Bardzo rzadko używa słów i zwrotów nacechowanych („ekscytująca” „wyjątkowa”, „horrendalny”).

Rafał Patyra: Obniżony współczynnik obiektywizmu (73,08%) nie jest wynikiem błędów prowadzącego, a raczej wydawcy audycji. W odcinku Teleexpressu, który prowadził obecna była wyłącznie jedna opcja polityczna, nie podano źródeł przekazów zagranicznych oraz nadmierne wydłużono i wyeksponowano przekazy sportowe. Rafał Patyra zachowuje neutralność w stosunku do czytanego tekstu, jednolitą tonację głosu i unika przesadnej mimiki. Uśmiecha się lekko przy przekazywaniu informacji dotyczącej sukcesu naszych skoczków oraz przy informacjach o charakterze ciekawostek. Jego język jest dość szybki, ale jasny, wyraźny, zrozumiały. Nie używa słów i zwrotów nacechowanych.

Michał Adamczyk: Zachowuje neutralność podczas czytania, chociaż od czasu do czasu przesadnie akcentuje niektóre słowa. Jego język jest potoczny, zrozumiały i dynamiczny. Często używa słów i zwrotów nacechowanych („nic dziwnego”, „może dziwić”, „ludzie bez ludzkich odruchów”, „fala chamstwa i nienawiści”, „barbarzyński”, „skandaliczny”, „szokujący”, „niewybredne”, „drwili z wypadku”, „rzekomy”).

Danuta Holecka: Prowadząca zachowuje neutralność w czytaniu informacji oraz podczas rozmowy z gościem. Mówi jasno i wyraźnie. Unika nadmiernej mimiki. W jej tekstach pojawiają się pojedyncze zwroty nacechowane i wartościujące (np.: „wyjątkowo bolesne”, „gorzka refleksja”, „groteskowa aktywność”, „drwiny z państwa”, „budzi niesmak”).

Antoni Trzmiel: Prowadzący zachowuje neutralność. Tonacja jednolita. Drobne potknięcia językowe przy czytaniu. Zbyt mocno akcentuje niektóre nazwiska. Język prosty i zrozumiały. Brak słów nacechowanych. Potknięcia językowe czytającego. Dykcja niezadowalająca. Chwilami mówi niewyraźnie.

Agnieszka Górniakowska: Jednolita tonacja, dobre, szybkie tempo przekazu. Czytająca zachowuje neutralność. Brak słów nacechowanych.

Paulina Guzik: Czytająca zachowuje neutralność. Mimika twarzy naturalna. Podczas rozmów gośćmi jest miła i uprzejma (dla wszystkich gości tak samo). Zadaje ciekawe pytania. Rozmowy prowadzi w sposób profesjonalny. Słucha swoich rozmówców, nie przerywa im i nie wchodzi w słowo, a jednocześnie bardzo dobrze kontroluje czas i tempo audycji. Pojawiają się nieliczne słowa nacechowane o pozytywnym wydźwięku

(„największe, „najlepsze”, „niezwykły”, „specjalne”, „wariackie”). Język prosty i zrozumiały.

Małgorzata Motecho-Pastuszko: Jednolita tonacja, dobre tempo przekazu. Zachowuje neutralność. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Bogdan Sawicki: Jednolita tonacja, dobre tempo przekazu czytanych wiadomości. Zachowuje neutralność w trakcie czytania newsów. Nie komentuje. Brak słów nacechowanych. Dużo branżowego (rolnicze) słownictwa w treści czytanych informacji.

Audycje publicystyczne

UWAGI OGÓLNE

Audycje publicystyczne na dobrym poziomie. Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji publicystycznych to **85,43%**. Profesjonalni prowadzący. Audycje mają dobre tempo i dynamikę. Poprawny dobór rozmówców.

Analiza badanych audycji

KWADRANS POLITYCZNY

Tematy poruszane w audycji dotyczą przede wszystkim bieżących spraw politycznych zgodnie z formułą audycji. Audycja ma charakter jeden na jeden. Prowadzący rozmawia z jednym gościem, najczęściej politykiem. To w jaki sposób audycja przebiega, jakie ma tempo i dynamikę, jakie są zadawane pytania zależy od prowadzących audycję. **Uśredniony współczynnik obiektywizmu dla audycji to 78,00%.**

Goście audycji w badanym tygodniu:

- Robert Kropiwnicki, poseł PO
- Paweł Soloch, szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego
- Michał Wójcik, wiceminister sprawiedliwości
- Beata Kempa, szefowa kancelarii premiera RP
- Paweł Kukiz, Kukiz'15

SPRAWA DLA REPORTERA

Program składa się z dwóch części: reportersko - filmowej, w której strona poszkodowani przedstawiają swój punkt widzenia i studyjnej, w trakcie której goście (strony konfliktu, prawnicy, urzędnicy, eksperci) dyskutują o problemie i szukają rozwiązania. Trzy tematy wraz z wątkami pobocznymi. Tematy poruszane w audycji dotyczą skomplikowanych spraw społecznych i międzyludzkich, czasem bardzo prywatnych i intymnych. Proporcje czasowe dla tematów zostały wyważone. Nie wyróżniano żadnego tematu. Wszystkim trzem problemom poświęcono tyle samo uwagi. Chociaż pokazywane są obie strony konfliktu, prowadząca wyraźnie opowiada się po jednej stronie sporu. Prowadząca stawia się w roli uczestnika dyskusji. Pyta o opinię i wyraża własne. Pozwala gościom na rozmowę i zadawanie sobie pytań nawzajem. Nie tonuje emocji, pozwala na podniesiony głos, płacz, przekrzykiwanie się. Momentami trudno zrozumieć treść i sens wypowiedzi i zorientować się, o co chodzi. W audycji liczą się przede wszystkim emocje. Problemy/konflikty przedstawiane są w sposób powierzchowny i chociaż mamy pokazane dwie strony sporu, to z góry wiadomo, kto jest dobrym, a kto złym charakterem. Świat czarno-biały. Reportaże pod z góry założoną tezę. **Współczynnik obiektywizmu dla audycji nieco obniżony - 76,67%**

TYDZIEŃ

Audycja publicystyczna adresowana do rolników. Spojrzenie na rolnictwo, gospodarkę i problematykę społeczną z perspektywy politycznej. W programie aktualne tematy związane głównie ze wsią. Politycy, związkowcy i rolnicy zaproszeni do studio prezentują swoje poglądy

odpowiadając na pytania widzów. Prowadzona w sposób profesjonalny. W treści pojawia się sporo branżowego słownictwa, przez co może być trudna do odbioru dla osób spoza grupy docelowej. W audycji w badanym tygodniu pojawiła się tylko jedna opcja polityczna (strona rządowa – minister i ministrowie rolnictwa), co oczywiście w części wynika z charakteru audycji. **Współczynnik obiektywizmu dla audycji wystarczająco wysoki - 83,33 %.**

CHODZI O PIENIĄDZE

Walory i mocne strony:

- Audycja jest nowoczesna, dobrze skonstruowana i ma dobre tempo.
- Audycja zbudowana z kilku modułów, które sprawiają, że jest ciekawa i niemonotonna. Są to: komentarze prowadzącego, materiały filmowe, wypowiedzi ekspertów oraz rozmowa prowadzącego z dwojgiem gości w studiu, a na koniec podsumowująca pointa prowadzącego.
- Prowadzący przedstawia temat problemowo i wieloaspektowo oraz szuka odpowiedzi na postawione pytania u ekspertów.
- Dobry dobór rozmówców / ekspertów.
- Sposób przedstawienia uczestników neutralny.
- Zachowane proporcje czasowe wypowiedzi uczestników.
- Język i styl prowadzącego poprawny. Jasny i rzeczowy.
- Zachowanie prowadzącego właściwe. Spokojny ton wypowiedzi.
- Prowadzący angażuje się w rozmowę z gośćmi. Zadaje konkretne i rzeczowe pytania, ale też wyraża własne opinie.
- Dużym plusem audycji jest scenografia, oprawa graficzna i tzw. scenografia wirtualna – multimedialne prezentacje i grafiki.
- Audycja obecna na stronie internetowej nadawcy.

Niedostatki i słabe strony

- Prowadzący używa pojedynczych słów i zwrotów nacechowanych oraz wyrażen potocznych (np.: „cudaczny”, „głupio”, „absurdalny”, „wyjątkowy”, „pierdoły”, „to, co szokuje”).
- Kilkakrotne potknięcia, zająknięcia podczas rozmowy z gośćmi.

Współczynnik obiektywizmu dla audycji bardzo wysoki – 93,33%.

MAGAZYN ŚLED CZY ANITY GARGAS

Walory i mocne strony:

- Audycja ma dobre tempo i konstrukcję. Prowadząca ze studia informuje, o czym będzie materiał, pojawia się krótki forszpan, a po nim jeszcze kilka zdań prowadzącej, zachęcające do oglądania reportażu. Po czym następuje emisja reportażu śledczego. Po emisji reportażu, prowadząca w kilku zdaniach komentarza podsumowuje temat.
- Porusza tematy trudne i kontrowersyjne.
- Ujawnia nadużycia i przypadki łamania prawa.
- Reportaż jest sprawnie zrealizowany. Bez zarzutu od strony technicznej – zdjęciowo-montażowej.
- Pluralizm w doborze przedstawicieli partii politycznych.
- Prawidłowy dobór ekspertów w reportażu.
- Prowadząca mówi poprawnie i bardzo wyraźnie.
- Audycja obecna na stronie internetowej nadawcy.

Niedostatki i słabe strony:

- Reportaż zrealizowany pod z góry założoną tezę.
- Bohaterowie reportażu, lider RAŚ i jego sympatycy przedstawieni są w jednoznacznie negatywnym świetle.
- Jednostronny. Zabrakło drugiej strony - setki/rozmowy z liderem RAŚ, w której mógłby odnieść się do stawianych mu zarzutów. Nie ma też żadnej informacji, iż lider RAŚ odmówił wypowiedzi dla

reportażu. Dlatego należy przypuszczać, że autorzy celowo zrezygnowali z rozmowy z nim i uznali za wystarczające jego poprzednie (archiwalne) wypowiedzi.

- Zachwianie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników. Zdecydowana przewaga wypowiedzi osób oskarżających liderów RAŚ o działania szkodliwe i antypolskie.
- Zbyt emocjonalny ton prowadzącej.

Współczynnik obiektywizmu dla audycji wysoki – 86,67%

KTOKOLWIEK WIDZIAŁ, KTOKOLWIEK WIE

Tematy poruszane w audycji dotyczą poszukiwania zaginionych osób i . dramatycznych historii rodzin, w których zaginał ktoś bliski. Poświęcona poszukiwaniom osób zaginionych w kraju i poza jego granicami. Interaktywna – w trakcie audycji można dzwonić do studia w sprawach zaginionych pokazywanych w audycji oraz zgłaszać zaginięcia swoich bliskich (dyżur telefoniczny w trakcie trwania audycji).

Audycja ma charakter studyjno – reporterski. Reportaże przybliżają zaginione i poszukiwane osoby oraz ich rodziny. Rozmowa w studiu z ekspertem dotyczy konkretnego problemu. Audycja ważna i prowadzona w sposób profesjonalny. Jest dobrze skomponowana i ma dobre tempo.

Współczynnik obiektywizmu dla audycji bardzo wysoki – 91,67%.

NASZAARMIA.PL

Audycja ma charakter magazynu reporterskiego (3 – 4 felietony filmowe). Koncentruje się wokół tematyki obronności, bezpieczeństwa, polskiej myśli technicznej, ale również historii i tradycji polskiego oręża. Powstaje ze środków Ministerstwa Obrony Narodowej. W analizowanym tygodniu pokazano dwa felietony filmowe. Pierwszy dotyczył szkolenia strzeleckiego w poznańskim Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych, drugi -

fabryki broni w Radomiu, gdzie trwają przygotowania do realizacji kontraktu na zakup karabinów szturmowych. Felietony są dobrze zrealizowane i zmontowane. Są interesujące i mają dobre tempo. Pojawia się słownictwo branżowe w tekstach lektora..

Współczynnik obiektywizmu dla audycji wysoki – 88,33%.

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Kwadrans polityczny	Publicystyka	78,00%
Sprawa dla reportera	Publicystyka	76,67%
Tydzień	Publicystyka	83,33%
Chodzi o pieniądze	Publicystyka	93,33%
Magazyn śledczy Anity Gargas	Publicystyka	86,67%
Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie	Publicystyka	91,67%
Naszaarmia.pl	Publicystyka	88,33%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Marek Pyza	Publicystyka	Kwadrans polityczny	86,66%
Danuta Holecka	Publicystyka	Kwadrans polityczny	85,00%

Dorota Łosiewicz	Publicystyka	Kwadrans polityczny	65,83%
Jacek Łęski	Publicystyka	Chodzi o pieniądze	93,33%
Elżbieta Jaworowicz	Publicystyka	Sprawa dla reportera	76,67%
Anita Gargas	Publicystyka	Magazyn śledczy Anity Gargas	86,67%
Bogdan Sawicki	Publicystyka	Tydzień	88,33%
Alicja Popiel	Publicystyka	Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie	91,67%

Marek Pyza: Prowadzący przedstawia gościa neutralnie. W trakcie rozmowy wyraża własne opinie, dopowiada w trakcie wypowiedzi gościa, ironizuje („zobaczymy, zobaczymy panie pośle”). Prowadzący jest spokojny. Od czasu do czasu uśmiecha się. Pojedyncze słowa / zwroty nacechowane („to komedia”, „groteska”). Język i styl prowadzącego poprawny. Prowadzący ma dobrą dykcję. Mówi bardzo wyraźnie i niezbyt szybko. Audycja ma dobre tempo i dynamikę. Prowadzący dobrze kontroluje czas.

Danuta Holecka: Prowadząca dobrze radzi sobie z moderacją rozmowy. Słucha uważnie gościa i reaguje na to, co gość mówi. Zadaje pytania o opinie i o informacje. Prowadząca jest spokojna. Lekko się uśmiecha. Nie używa słów nacechowanych, nie przerywa gościowi. Język prowadzącej poprawny.

Dorota Łosiewicz: Prowadząca przedstawia gościa neutralnie. W trakcie rozmowy wyraża własne opinie, dopowiada w trakcie wypowiedzi gościa, momentami mówią równocześnie. Prowadząca nie radzi sobie z moderacją

rozmowy. To gość wchodzi w rolę moderatora i on narzuca tempo dyskusji. Prowadząca skacze z tematu na temat. Nie kontroluje czasu wypowiedzi. Próbuje wbić się z pytaniami, gdy gość robi małą przerwę.

Jacek Łęski: Profesjonalne prowadzenie audycji. Dobra kontrola tempa i potoczności audycji. Prowadzący jest solidnie przygotowany do tematu. Wie, o czym mówi. Słucha swoich gości i zadaje konkretne, rzeczowe pytania. Od czasu do czasu w sposób jasny i spokojny wyraża własne opinie. Język i styl poprawny, chociaż zdarzają się pojedyncze słowa i wyrażenia nacechowane oraz zwroty potoczne (np.: „cudaczny”, „głupio”, „absurdalny”, „wyjątkowy”, „pierdoły”, „to, co szokuje”). Podczas rozmowy z gośćmi kilkakrotne zająknięcia.

Anita Gargas: Prowadząca tylko zapowiada na początku temat reportażu śledczego i podsumowuje go w dwóch zdaniach na końcu. Nie dyskutuje z gośćmi w studiu. Mówi w sposób emocjonalny, mocno i nienaturalnie akcentując niektóre wyrazy. Język poprawny i bardzo wyraźny. Pojedyncze słowa nacechowane.

Elżbieta Jaworowicz: Prowadząca zadaje pytanie i pozwala gościom na rozmowę. Nie tonuje emocji, pozwala na podniesiony głos, płacz, przekrzykiwanie się. Momentami trudno zrozumieć treść i sens wypowiedzi. Prowadząca stawia się w roli uczestnika dyskusji. Pyta o opinię i wyraża własne. Język i styl prowadzącego wystarczająco poprawny. Używa sformułowań z j. potocznego.

Bogdan Sawicki: Prowadzący przedstawia wszystkich swoich gości neutralnie i uprzejmie. Nie faworyzuje nikogo. Jest kulturalny. Dobrze moderuje rozmowy. Kontroluje ich przebieg i czas. Jest przygotowany merytorycznie do tematu. Zadaje pytania o fakty i opinie. Nie używa słów nacechowanych. Nie przerywa rozmówcom. Język i styl prowadzącego poprawny.

Alicja Popiel: Prowadząca przedstawia gościa neutralnie. Pyta przede wszystkim o fakty i opinie. Bardzo dobrze radzi sobie z moderacją rozmowy. Jest merytorycznie przygotowana do rozmowy. Spokojna, kulturalna, empatyczna, nie przerywa wypowiedzi swoim gościom. Język prowadzącej poprawny.

Podsumowanie:

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według kategorii:

Kategoria	Średnia ocena
Informacja	75,76%
Publicystyka	85,43%

Wyniki liczbowe odzwierciedlają ogólny wystarczający wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia w kategorii audycji publicystycznych i obniżony – w kategorii audycji informacyjnych. W tych drugich bardzo często łamana była zasada oddzielania informacji od komentarza oraz dominowała jedna opcja polityczna (partia rządząca).